

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ
ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αθήνα 19-10-2021
Αρ. Πρωτ.: 7373
Αριθμ. Γνωμοδότησης : 22

Τμήμα Διοίκησης
& Προσωπικού
Τηλ: 210-6411526

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

ΘΕΜΑ : Ερώτημα τεθέν με την από 26.8.2021 αίτηση του .....
..... , δικηγόρου Αθηνών (.....) , με την οποία ζητά την
γνωμοδότησή μας για το αν το άρθρο 5 Ν. 2619/1998 (Σύμβαση
Συμβουλίου Ευρώπης) , που προβλέπει την μη επέμβαση στο ανθρώπινο
σώμα χωρίς ελεύθερη συναίνεση , υπερισχύει των άρθρων 205 – 207 Ν.
4820/2021 , που επιβάλλουν τον υποχρεωτικό εμβολιασμό (εξαναγκάζουν
την συναίνεση) .

Επί του ως άνω ερωτήματος , εκθέτομε τα ακόλουθα :

Σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 25 § 2 Ν. 1756/1988 (Κώδικας
Οργανισμού Δικαστηρίων , Δικαστικών Λειτουργών) , όπως ισχύει σήμερα ,
η γνωμοδοτική αρμοδιότητα του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου συνίσταται
στη διατύπωση της γνώμης του γενικώς και αφηρημένως ως προς την
αμφιλεγόμενη έννοια διατάξεων νόμων επί ζητημάτων γενικότερου
ενδιαφέροντος και πάντως όχι επί υποθέσεων , επί των οποίων
επιλήφθηκαν ήδη ή πρόκειται να επιληφθούν οι αρμόδιες δικαστικές αρχές

ή επί θεμάτων που απασχόλησαν ή πρόκειται να απασχολήσουν τα δικαστήρια ή τα δικαστικά συμβούλια , προς αποφυγή επηρεασμού της κρίσης τους , εν όψει μάλιστα και των προβλεπόμενων ενδίκων μέσων και βοηθημάτων . Η πάγια αυτή θέση της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου ως προς τον περιορισμό του εύρους της γνωμοδοτικής αρμοδιότητας του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου , με βάση την προαναφερθείσα διάταξη , συνδυάζεται και με την παραδοχή ότι το αντικείμενο της γνωμοδότησής του πρέπει να αφορά ευρύτατες κατηγορίες προσώπων , καθόσον μόνο τότε πρόκειται για θέμα που παρουσιάζει γενικότερο ενδιαφέρον, μη απαντώντας σε μεμονωμένα ερωτήματα ιδιωτών . (βλ. Γνωμοδοτήσεις Εισαγγελέων Αρείου Πάγου με αριθμούς 21/2021 , 20/2021 , 9/2021 , 12/2021 , 15/2021, 12/2020 , 10/2018 κ.λ.π.) .

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου **205 Ν. 4820/2021** οι εργαζόμενοι στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα , οι οποίοι έχουν ολοκληρώσει τον εμβολιασμό απέναντι στον κορωνοϊό COVID-19 ή έχουν νοσήσει εντός του τελευταίου εξαμήνου , υποχρεούνται όπως επιδεικνύουν στον προϊστάμενο της οργανικής μονάδας όπου υπηρετούν ή στον εργοδότη τους , αντίστοιχα , Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID-19 της Ε.Ε. (EU Digital COVID Certificate - EUDCC) του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Ιουνίου 2021 και του άρθρου πρώτου της από 30.5.2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α` 87), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 Ν . 4806/2021, με πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση του φυσικού προσώπου - κατόχου του όσον αφορά στον εμβολιασμό ή στη νόσηση από τον κορωνοϊό COVID-19 , ή βεβαίωση εμβολιασμού της παρ. 5 του άρθρου 55 Ν. 4764/2020, ή βεβαίωση θετικού διαγνωστικού ελέγχου της παρ. 1 του άρθρου 5 της υπ` αρ. 2650/10.4.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Υγείας και Επικρατείας, ή ισοδύναμο πιστοποιητικό ή βεβαίωση τρίτης χώρας, εφόσον υφίστανται. ....

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου **206 Ν. 4820/2021** για επιτακτικούς λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας , εμβολιάζεται υποχρεωτικά κατά του

κορωνοϊού COVID-19 όλο το προσωπικό των ιδιωτικών , δημόσιων και δημοτικών μονάδων φροντίδας ηλικιωμένων και φροντίδας ατόμων με αναπηρία (ιατρικό, παραϊατρικό, νοσηλευτικό, διοικητικό και υποστηρικτικό προσωπικό) καθώς και οι φιλοξενούμενοι στις άνω μονάδες και κάθε ωφελούμενος στις ανοιχτές από αυτές . Επίσης για τους ίδιους λόγους εμβολιάζεται υποχρεωτικά κατά του κορωνοϊού COVID-19 όλο το προσωπικό (ιατρικό , παραϊατρικό , νοσηλευτικό , διοικητικό και υποστηρικτικό) σε ιδιωτικές, δημόσιες και δημοτικές δομές υγείας (διαγνωστικά κέντρα , κέντρα αποκατάστασης , κλινικές , νοσοκομεία , δομές πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας , μονάδες νοσηλείας , Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας και Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας) , καθώς και στα Κέντρα Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) . Η υποχρέωση αυτή καταλαμβάνει και τους φοιτητές προγραμμάτων σπουδών α` και β` κύκλου των Σχολών Επιστημών Υγείας των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) , καθώς και τους σπουδαστές των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) και των Κολλεγίων , οι οποίοι συμμετέχουν σε κάθε είδους εκπαιδευτική διαδικασία που διεξάγεται σε νοσοκομεία του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) , σε πανεπιστημιακά νοσοκομεία και σε ιδιωτικές δομές υγείας .

Σύμφωνα με τις διατάξεις του **άρθρου 5 του Ν. 2619/1998** , που κύρωσε την Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας του ατόμου σε σχέση με τις εφαρμογές της βιολογίας και της ιατρικής « Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και την Βιοϊατρική » : Επέμβαση σε θέματα υγείας μπορεί να υπάρξει μόνον αφού το ενδιαφερόμενο πρόσωπο δώσει την ελεύθερη συναίνεσή του , κατόπιν προηγούμενης σχετικής ενημέρωσής του . Το πρόσωπο αυτό θα ενημερώνεται εκ των προτέρων καταλλήλως ως προς το σκοπό και τη φύση της επέμβασης καθώς και ως προς τα επακόλουθα και τους κινδύνους που αυτή συνεπάγεται . Το ενδιαφερόμενο πρόσωπο μπορεί ελεύθερα και οποτεδήποτε να ανακαλέσει τη συναίνεσή του .

Το θέμα της συνταγματικότητας του υποχρεωτικού εμβολιασμού και των σχετικών με αυτόν ρυθμίσεων καθώς και οι περί του αντιθέτου προβληματισμοί και αντιρρήσεις και το τι δέον κατά νόμο να ισχύει αποτελούν ήδη αντικείμενο εξετάσεως τουλάχιστον από το ΣτΕ, κατά την εκδίκαση αιτήσεων ακυρότητας κατά διοικητικών πράξεων αφορωσών και στο μέτρο του υποχρεωτικού εμβολιασμού, με τις οποίες, μεταξύ άλλων λόγων ακυρότητας, προβάλλεται και ο λόγος ότι ο εμβολιασμός που καθιερώνεται με τον Ν. 4820/2021 (άρθρα 205 – 207) συνιστά επέμβαση σε θέματα υγείας χωρίς την ελεύθερη συναίνεση του ενδιαφερομένου. (βλ. με αριθμούς 250/2021 και 252/2021 αποφάσεις της Επιτροπής Αναστολών του Συμβουλίου της Επικρατείας).

Με τα προεκτεθέντα δεδομένα και, ανεξάρτητα από το ότι το ερώτημα έχει υποβληθεί μεμονωμένα από ιδιώτη δικηγόρο, σε κάθε περίπτωση, εν προκειμένω, δεν καταφάσκει αρμοδιότητά μας για έκφραση γνώμης μας με την μορφή της, κατά την διάταξη του άρθρου 25 § 2 Ν. 1756/1988 (Κώδικας Οργανισμού Δικαστηρίων, Δικαστικών Λειτουργιών), Εισαγγελικής Γνωμοδότησης επί του τεθέντος με την επίμαχη αίτηση ζητήματος, καθόσον ήδη για την επ' αυτού κρίση έχουν επιληφθεί τα αρμόδια Δικαστικά Όργανα.

Η Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ Γ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ